

**Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga**

LIFE INTEGRUOTASIS PROJEKTAS
„NATURA 2000 TINKLO VALDYMO OPTIMIZAVIMAS LIETUVOJE“
LIFE-IP-PAF-NATURALIT Nr. LIFE16 IPE/LT/016

**BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS
„ŠUŠVĖS UPĖ IR JOS SLĖNIAI“ (KODAS LTRAD0008)
GAMTOTVARKOS PLANAS**

Vilnius, 2026

PLANAVIMO DOKUMENTAS	BUVEINIŲ APSAUGAI SVARBIOS TERITORIJOS „ŠUŠVĖS UPĖ IR JOS SLĖNIAI“ (KODAS LTRAD0008) GAMTOTVARKOS PLANAS
PLANUOJAMA TERITORIJA	Buveinių apsaugai svarbi teritorija „Šušvės upė ir jos slėniai“ (kodas LTRAD0008), Radviliškio rajono savivaldybė
GAMTOTVARKOS PLANO TIKSLAS	Atkurti palankią Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių būklę: 6210, Stepinės pievos (ne mažesniame kaip 0,15 ha plote), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 0,7 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 4 ha plote), 9010, *Vakarų taiga (ne mažesniame kaip 10 ha plote), 9050, Žolių turtingi eglynai (ne mažesniame kaip 2,4 ha plote), 9080, *Pelkėti lapuočių miškai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), 9180, Griovų ir šlaitų miškai (ne mažesniame kaip 0,2 ha plote), 91E0, *Aliuviniai miškai (ne mažesniame kaip 5 ha plote); pasiekti buveinių susiformavimą: 6210, Stepinės pievos (ne mažesniame kaip 0,3 ha plote), 6230, Rūšių turtingi briedgaurnai (ne mažesniame kaip 0,07 ha plote), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 6410, Melvenynai (ne mažesniame kaip 0,3 ha plote), 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 0,6 ha plote), 6450, Aliuvinės pievos (ne mažesniame kaip 0,1 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 9010, *Vakarų taiga (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai (ne mažesniame kaip 10 ha plote), 9050, Žolių turtingi eglynai (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), 91E0, *Aliuviniai miškai (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), taip pat išsaugoti gerą EB svarbos buveinių ir rūšių buveinių būklę bei sudaryti palankias sąlygas kitoms teritorijoje saugomoms vertybėms.
PROJEKTAS	LIFE integruotasis projektas „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“, Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT)
PROJEKTO FINANSAVIMAS	Europos Sąjungos Aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos
PLANO ORGANIZATORIUS	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Antakalnio g. 25, 10312 Vilnius, tel. +370 659 29483, el. paštas vsst@vsst.lt , interneto svetainės adresas https://vsst.lrv.lt/
PLANO RENGĖJAS	Žemaitijos saugomų teritorijų direkcija, Dumbrių g. 3, 88324 Ožtakiai, Varnių sen., Telšių raj. sav., tel. +370 444 47415, el. paštas zemaitija@saugoma.lt , interneto svetainės adresas https://zemaitijosstd.lrv.lt

	Gamtotvarkos plano ekspertai ir konsultantai: Nerijus Žitkevičius Vytautas Uselis Egidijus Žalneravičius
RENGIMO PAGRINDAS	Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos įgyvendinamo projekto „Natura 2000 tinklo valdymo optimizavimas Lietuvoje“ Nr. LIFE16 IPE/LT/016 (LIFE-IP PAF-NATURALIT) veikla, skirta gamtotvarkos planavimo proceso peržiūrai ir tobulinimui

TURINYS

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS	5
II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS	11
III. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI	20
IV. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA	21
V. PRIEDAI.....	21

I. ESAMOS SITUACIJOS APRAŠYMAS IR ĮVERTINIMAS

1. Šušvės upės ir jos slėnių gamtotvarkos planas (toliau – Planas) parengtas buveinių apsaugai svarbiai teritorijai (toliau – BAST) „Šušvės upė ir jos slėniai“ (kodas LTRAD0008). Planas parengtas vadovaujantis Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. D1-180 „Dėl Saugomų teritorijų gamtotvarkos planų, tikslinių programų ir veiksmų planų rengimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

2. BAST „Šušvės upė ir jos slėniai“ (toliau – Teritorija) yra Radviliškio rajono savivaldybėje, Šiaulėnų ir Grinkiškio seniūnijose. Teritorijos, kuriai parengtas Planas, užimamas plotas 480,14 ha. Teritorijos ribos sutampa su Šušvės valstybinio hidrografinio draustinio (toliau – Draustinis) ribomis, išskyrus 5,85 ha plotą vakarinėje dalyje, kur BAST apima ir už Draustinio ribų esančią teritoriją. Teritorija, kaip ir Draustinis, priskirta Žemaitijos saugomų teritorijų direkcijos (toliau – Direkcija) priežiūrai.

3. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“ Teritorija įtraukta į BAST sąrašą. Apsaugos tiksluose įvardintos vertybės (įskaitant jų būklės vertinimą ir apsaugos tikslus) bei kitos gamtos vertybės, įtrauktos į Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašą ir pažymėtos Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Informacija apie saugomas gamtos vertybes

Eil. Nr.	Vertybė	Apsaugos statusas	Vertybės būklė	Apsaugos tikslas	Specifinės kriterijų vertės Teritorijoje
1.	6210, Stepinės pievos	BD I	Bloga – 0,15 ha Potenciali buveinė – 0,3 ha	Bendras buveinės „6210, Stepinės pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 0,45 ha, kuriame reikia atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,15 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 0,3 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
2.	6230, Rūšių turtingi briedgaurynai	BD I	Potenciali buveinė	Bendras buveinės „6230, Rūšių turtingi briedgaurynai“ apsaugos tikslo plotas yra 0,07 ha, kuriame reikia pasiekti buveinės susiformavimą.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

3.	6270, Rūšių turtingi smilgynai	BD I	Gera – 0,5 ha Bloga – 2 ha Potenciali buveinė – 9 ha	Bendras buveinės „6270, Rūšių turtingi smilgynai“ apsaugos tikslo plotas yra 11,5 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,5 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 2 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 9 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės, vienai jų – ši specifikacija: 6270.1 buveinių plotas gali sumažėti joms transformuojantis į buveines „6230, Rūšių turtingi briedgaurnai“ ar „6410, Melvenynai“.
4.	6410, Melvenynai	BD I	Potenciali buveinė	Bendras buveinės „6410, Melvenynai“ apsaugos tikslo plotas yra 0,3 ha, kuriame reikia pasiekti buveinės susiformavimą.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
5.	6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai	BD I	Gera – 0,5 ha Bloga – 0,7 ha Potenciali buveinė – 0,6 ha	Bendras buveinės „6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai“ apsaugos tikslo plotas yra 1,8 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,5 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,7 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 0,6 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
6.	6450, Aliuvinės pievos	BD I	Gera – 0,07 ha Potenciali buveinė – 0,1 ha	Bendras buveinės „6450, Aliuvinės pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 0,17 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,07 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

				mažesniame kaip 0,1 ha plote.	
7.	6510, Šienaujamos mezofitų pievos	BD I	Gera – 1 ha Bloga – 4 ha Potenciali buveinė – 9 ha	Bendras buveinės „6510, Šienaujamos mezofitų pievos“ apsaugos tikslo plotas yra 14 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 1 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 4 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 9 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
8.	9010, *Vakarų taiga	BD I	Gera – 5 ha Bloga – 10 ha Potenciali buveinė – 9 ha	Bendras buveinės „9010, Vakarų taiga“ apsaugos tikslo plotas yra 24 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 5 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 10 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 9 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
9.	9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai	BD I	Potenciali buveinė	Bendras buveinės „9020, Plačialapių ir mišrūs miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 10 ha, kuriame reikia pasiekti buveinės susiformavimą.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
10.	9050, Žolių turtingi eglynai	BD I	Gera – 1,6 ha Bloga – 2,4 ha Potenciali buveinė – 0,5 ha	Bendras buveinės „9050, Žolių turtingi eglynai“ apsaugos tikslo plotas yra 4,5 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 1,6 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 2,4 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.

				mažesniame kaip 0,5 ha plote.	
11.	9080, *Pelkėti lapuočių miškai	BD I	Gera – 0,3 ha Bloga – 2 ha	Bendras buveinės „9080, Pelkėti lapuočių miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 2,3 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 0,3 ha plote ir atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 2 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
12.	9180, Griovų ir šlaitų miškai	BD I	Bloga	Bendras buveinės „9180, Griovų ir šlaitų miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 0,2 ha, kuriame reikia atkurti gerą buveinės būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
13.	91E0, *Aliuviniai miškai	BD I	Gera – 6,4 ha Bloga – 5 ha Potenciali buveinė – 0,5 ha	Bendras buveinės „91E0, Aliuviniai miškai“ apsaugos tikslo plotas yra 11,9 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą būklę ne mažesniame kaip 6,4 ha plote, atkurti gerą būklę ne mažesniame kaip 5 ha plote ir pasiekti buveinės susiformavimą ne mažesniame kaip 0,5 ha plote.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
14.	Ūdra (<i>Lutra lutra</i>)	BD II	Gera	Bendras ūdrai tinkamos buveinės apsaugos tikslo plotas yra 40 ha, kuriame reikia išsaugoti gerą buveinės būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
15.	Ovalioji geldutė (<i>Unio crassus</i>)	BD II, SRS	Bloga	Bendras ovaliajai geldutei tinkamos buveinės apsaugos tikslo plotas yra 16 ha, kuriame reikia atkurti gerą buveinės būklę.	Taikomos visos GAB rinkinio kriterijų tikslinės vertės.
16.	Akiuotasis satyras	BD IV, SRS	Registruota Teritorijoje, nėra		

	(<i>Lopinga achine</i>)		duomenų apie rūšies gausą		
17.	Paprastasis vištvanagis (<i>Accipiter gentilis</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
18.	Stačioji dirvuolė (<i>Agrimonia pilosa</i>)	BD II	Bloga	Nereikšminga populiacija, apsaugos tikslas nekeliamas	
19.	Tuščiaviduris rūtenis (<i>Corydalis cava</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
20.	Dėmėtoji gegūnė (<i>Dactylorhiza maculata</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
21.	Piengrybis jautakis (<i>Lactarius volemus</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
22.	Paprastoji plojenė (<i>Lejeunea cavifolia</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		
23.	Plačioji platužė (<i>Lobaria pulmonaria</i>)	SRS	Registruota Teritorijoje, nėra duomenų apie rūšies gausą		

Sutrumpinimai: BD – 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos, I, II, IV priedai.

SRS – Lietuvos Respublikos saugomų gyvūnų, augalų ir grybų sąrašas (<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.219902/asr>).

GAB – Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių geros apsaugos būklės kriterijai.

Pastaba: paryškinti vertybių pavadinimai, nurodyti apsaugos tiksluose.

4. Bendras Teritorijos plotas yra 480,14 ha, iš jų valstybinė žemė užima 313,31 ha. Didžiausia dalis (218,14 ha) valstybinės žemės patenka į valstybinės reikšmės miško žemę, kurią patikėjimo teise valdo valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija (toliau – VĮ VMU), likusią valstybinės žemės dalį

patikėjimo teise valdo Nacionalinė žemė tarnyba prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT). Privачios nuosavybės teise valdoma žemė užima 166,83 ha. Visos Teritorijos žemėnaudos tipai ir užimami plotai pateikiami 2 lentelėje.

2 lentelė. Žemėnaudos pasiskirstymas

Žemėnaudos rūšis	Plotas, ha
Miškas	337,98
Dirbama žemė	79,28
Ganyklos arba pievos	28,63
Upės	16,03
Užstatytos teritorijos	5,77
Medžių, krūmų želdiniai	4,61
Nenaudojama žemė	0,50
Gamybinės teritorijos	0,29
Kūdros	0,06
Kitos	6,99
Viso	480,14

5. Pagrindinės grėsmės – pievų buveinių apleidimas ir nebenaudojimas ūkiniais tikslais lemia jų degradaciją – buveinės apauga sumedėjusia augalija, jose plinta nebūdingos žolinių augalų rūšys, blogėja buveinių struktūra ir rūšinė sudėtis. Dėl sausinimo kanalų poveikio ir dažnėjančių sausrų keičiasi 9080, *Pelkėtų lapuočių miškų ir 91E0, *Aliuvinių miškų buveinėms būdingas hidrologinis režimas ir mažėja dirvožemio drėgmė. Dėl to blogėja buveinių struktūra ir rūšinė sudėtis, prastėja drėgnoms bei periodiškai užmirkstančioms sąlygoms būdingų rūšių augimo sąlygos, mažėja jų gausa ir buveinių atsparumas hidrologiniams bei klimato kaitos sukeliams pokyčiams. Ovaliajai geldutei pagrindinė grėsmė – vandens tarša iš dirbamų laukų už Teritorijos ribų ir eutrofizacija. Ūdrai grėsmių nenustatyta, tvarkymo priemonės nereikalingos.

Teritorijoje VI VMU 4,5 ha plote vykdo gamtotvarkines priemones, skirtas užtikrinti atviras pievų buveines.

Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo V skyriaus 8 skirsnio 69 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos taikomos gamtiniuose ir kompleksiniuose draustiniuose, 11 skirsnio 72 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos hidrografiniuose draustiniuose, VI skyriaus 3 skirsnio 95 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos miško žemėje, 4 skirsnio 96 straipsnyje nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos natūraliose pievose ir ganyklose bei 6–8 skirsnių 98–100 straipsniuose nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos paviršiniuose vandens telkiniuose, jų apsaugos zonose ir apsaugos juostose, 9 skirsnio nurodytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, taikomos pelkėse ir šaltinyuose, taip pat Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto, kuris reglamentuoja, kad bet kokie projektai dėl planuojamos ūkinės veiklos būtų įvertinti Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo

nustatyta tvarka, įvertinant ar numatoma veikla gali daryti reikšmingą poveikį „Natura 2000“ teritorijoje saugomoms gamtinėms vertybėms, nuostatos užtikrina BAST aptinkamų Europos Bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralių buveinių ir rūšių buveinių apsaugą.

II. PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONĖS, JŲ ĮGYVENDINIMO EILIŠKUMAS IR GALIMOS PRIEMONIŲ ALTERNATYVOS

6. Plano tikslas – atkurti palankią EB svarbos natūralių buveinių būklę: 6210, Stepinės pievos (ne mažesniame kaip 0,15 ha plote), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 0,7 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 4 ha plote), 9010, *Vakarų taiga (ne mažesniame kaip 10 ha plote), 9050, Žolių turtingi eglynai (ne mažesniame kaip 2,4 ha plote), 9080, *Pelkėti lapuočių miškai (ne mažesniame kaip 2 ha plote), 9180, Griovų ir šlaitų miškai (ne mažesniame kaip 0,2 ha plote), 91E0, *Aliuviniai miškai (ne mažesniame kaip 5 ha plote); pasiekti buveinių susiformavimą: 6210, Stepinės pievos (ne mažesniame kaip 0,3 ha plote), 6230, Rūšių turtingi briedgaurnai (ne mažesniame kaip 0,07 ha plote), 6270, Rūšių turtingi smilgynai (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 6410, Melvenynai (ne mažesniame kaip 0,3 ha plote), 6430, Eutrofiniai aukštieji žolynai (ne mažesniame kaip 0,6 ha plote), 6450, Aliuvinės pievos (ne mažesniame kaip 0,1 ha plote), 6510, Šienaujamos mezofitų pievos (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 9010, *Vakarų taiga (ne mažesniame kaip 9 ha plote), 9020, *Plačialapių ir mišrūs miškai (ne mažesniame kaip 10 ha plote), 9050, Žolių turtingi eglynai (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), 91E0, *Aliuviniai miškai (ne mažesniame kaip 0,5 ha plote), taip pat išsaugoti gerą EB svarbos buveinių ir rūšių buveinių būklę bei sudaryti palankias sąlygas kitoms teritorijoje esančioms saugomoms vertybėms.

3 lentelė. Priemonių įgyvendinimo planas

Plano uždavinys	Priemonės pavadinimas	Tvarkymo ploto Nr.	Atsakinga institucija	Priemonės įvykdymo periodiškumas
1. Sudaryti sąlygas atsikurti gerai pievų buveinių būklei	1.1. Kirsti sumedėjusią augaliją, biomasę šalinti iš Teritorijos	3, 5, 6, 10a, 12, 17, 17a, 22a, 23ab, 25	Direkcija, VĮ VMU	I metai
	1.2. Kirsti atžalas (esant poreikiui)	3, 5, 6, 10a, 12, 17, 17a, 22a, 23ab, 25	Direkcija, VĮ VMU	Kas dvejus metus (pradedant nuo III metų)
	1.3. Intensyviai šienauti, biomasę pašalinti iš Teritorijos (alternatyva – ganyti)	2, 4, 5, 6, 9a, 11a, 12, 15a, 17, 17a, 20, 21a, 22a, 23ab, 25	Direkcija, VĮ VMU	II-IV

	1.4. Šienauti, fitomasę šalinti iš Teritorijos ir (arba) ganyti	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7a, 8ab, 9, 9a, 10a, 11a, 12, 13a, 14a, 15a, 16b, 16ab, 17, 17a, 18, 19b, 20, 21a, 22a, 23ab, 24a, 25, 26	Direkcija, VĮ VMU	Kasmet
2. Atkurti hidrologinį režimą	2.1. Parengti hidrologinio režimo atkūrimo projektą	27	Direkcija	I metai
	2.2. Įgyvendinti hidrologinio režimo atkūrimo projektą	27	Direkcija, VĮ VMU	I–II metai

7. Informacija apie priemonių įgyvendinimą.

Tvarkymo plotai su indeksu „b“ yra antro prioriteto, juose esančios pievos yra degradavusios, tačiau šie plotai yra tinkami natūralių pievų buveinių susiformavimui ir yra reikšmingi biologinės įvairovės palaikymui. Plotai gali būti tvarkomi esant pakankamai lėšų ir(arba) esant savininkų arba valdytojų suinteresuotumui, taip pat kaip alternatyva pirmo prioriteto plotams, jeigu jie dėl kokių nors priežasčių negali būti tvarkomi.

Indeksas „a“ prie tvarkymo ploto numerio reiškia, kad jis yra privačios nuosavybės teise priklausančioje žemėje (fizinio arba juridinio asmens).

1.1.–1.2. priemonės 3, 5, 6, 10a, 12, 17, 17a, 22a, 23ab, 25 tvarkymo plotai. Tvarkymo plotai netolygiai apaugę medžiais ir krūmais, todėl svarbu juos iškirsti ir pašalinti. Tvarkymo plotuose šalinama visa sumedėjusi augalija arba pagal poreikį galima palikti termofilinius krūmus (pvz., paprastuosius raugerškius (*Berberis vulgaris*), gudobeles (*Crataegus* spp.), paprastuosius kadagius (*Juniperus communis*), dygiąsias šunobeles (*Rhamnus cathartica*), erškėčius (*Rosa* spp. (tik vietinės rūšys)), pavienius laukinius vaismedžius (miškinės obelis (*Malus sylvestris*), miškinės kriaušės (*Pyrus communis* ssp. *pyraster*)), jei jie netrukdyt šienavimui. Taip pat galima palikti netolygiai pasiskirsčiusius stambesnius medžius ar jų grupes dėl pavėsio gyvuliams. Tvarkymo plotuose dažniausiai kartografuotas ne vienas buveinės tipas, o galimas sumedėjusios augalijos projekcinis padengimas iki geros buveinės būklės (pateiktas EB svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijų sąrašas) gali skirtis. Pavyzdžiui, 6430, Eutrofiniuose aukštuosiuose žolynuose galimas sumedėjusios augalijos projekcinis padengimas iki 20 proc., o 6510, Šienaujamose mezofitų pievose – 5 proc. Todėl prieš priemonės įgyvendinimą situaciją vietoje įvertina bei kertamų, paliekamų krūmų ir medžių poreikius papildomai nustato Direkcija. Kai kur sumedėjusia augalija užaugę ploteliai yra deklaruojami kaip kraštovaizdžio elementai, todėl prieš įgyvendinant priemones būtina tai įvertinti.

Sumedėjusią augaliją kirsti kuo arčiau žemės paviršiaus, lapuočių kelmelius papildomai įpjauti ar kitaip kuo labiau pažeisti, kad ataugtų mažiau atžalų. Kelmelius taip pat galima frezuoti iki 20 cm gylio. Kirtimo darbus, biomasės šalinimą vykdyti nuo liepos 16 d. iki kovo 1 d., rankiniu būdu ar specialia technika, siekiant kuo mažesnio neigiamo poveikio buveinei (nepaliekant gilių provėžų).

Po sumedėjusios augalijos pašalinimo tvarkymo plotuose esančiose pievose turi būti užtikrinamas reguliarus ganymas arba šienavimas. Jeigu plotai bus naudojami ganymui, atsižvelgiant į atžalų gausą ir gyvulių poveikį, po 1–2 metų gali prireikti pakartotinai pašalinti sumedėjusios augalijos atžalas. Jeigu plotai bus pradedami šienauti sekančias metais po sumedėjusios augalijos pirminio kirtimo, papildomas atžalų šalinimas paprastai nėra reikalingas, nes atžalos pašalinamos šienavimo metu.

1.3. priemonė, 2, 4, 5, 6, 9a, 11a, 12, 15a, 17, 17a, 20, 21a, 22a, 23ab, 25, tvarkymo plotai.

Įgyvendinant priemonę, 2–3 metus taikyti intensyvesnį šienavimą, siekiant sumažinti fitomase, maisto medžiagų kiekį bei nebūdingų (ekspansyvių, nitrofilinių) rūšių gausą. Šienavimo intensyvumas priklauso nuo buveinės tipo ir jos degradavimo lygio. Atkuriamose 6510, Šienaujamų mezofitų pievų buveinėse (blogos ir potencialios būklės ir antro prioriteto plotuose, kur tikėtinas 6510 buveinės atsikūrimas) šienauti 3 metus po 3 kartus per metus. Kitų tipų buveinėse šienauti 3 metus po 2 kartus arba 2 metus po 3 kartus per metus. Sausringais metais galima šienauti vienu kartu mažiau, bet po paskutinio pjovimo žolė neturi būti aukštesnė kaip 30 cm. Pageidautina nupjautą žolę palikti pievoje 1–2 dienas padžiūti ir tik tada ją surinkti bei išvežti iš tvarkymo plotų. Taip bestuburiams sudaroma daugiau galimybių pasišalinti iš nupjautos žolės ir sumažinama jų žūties rizika surenkant biomasę. Jei nėra galimybės žolės padžiovinti, nupjautą biomasę galima surinkti ir išvežti iš karto, tačiau būtina užtikrinti, kad dėl didelio biomasės svorio ir naudojamos technikos nebūtų pažeista dirvožemio danga, ypač drėgnesnėse pievų vietose. Rekomenduojama pirmą kartą šienauti nuo birželio vidurio iki liepos vidurio, o vėlesnio šienavimo kiekį ir laiką įvertinti pagal tais metais esančias aplinkybes.

Įvertinus seniai apleistų pievų mikroliejfą, prieš pirmą kartą šienaujant, galima išlyginti pievose esančius susiformavusius žemių kupstus, jeigu jie trukdo šienavimo darbams. Kupstai lyginami iki žemės paviršiaus. Jeigu kupstai lyginami smulkintuvu kartu smulkinant žolinę augaliją, pirmą kartą nupjauta ir susmulkinta biomasė gali būti paliekama. Vėlesnio šienavimo metu nupjauta žolė turi būti paliekama išdžiūti ir tik tada pašalinama iš tvarkymo ploto. 6450, Aliuvinių pievų ir 6410, Melvenynų buveinėse turi būti šienaujama ne prie pat žemės paviršiaus, kad nebūtų nukertami nedideli kupstinių žolių kupstai. Galima nupjauti tik stambius viksvų kupstus jei jie išplitę šienavimui tinkamuose plotuose.

Alternatyva intensyviai šienavimui – didesnio intensyvumo ganymas pirmuosius du metus, tačiau būtina stebėti ganymo poveikį ir atsiradus reikšmingiems dirvos pažeidimams, erozijai, ganymo intensyvumą mažinti, atskirti aptvarus intensyviau nuganytuose plotuose. Prieš pradedant ganyti, visą plotą reikia nušienauti ir pašalinti nupjautą bei anksčiau susidariusią negyvų augalų liekanų biomasę, kad pieva prieš ganymą būtų tolygesnė. Ganiavos laikas nereglamentuojamas.

1.4. priemonė, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7a, 8ab, 9, 9a, 10a, 11a, 12, 13a, 14a, 15a, 16b, 16ab, 17, 17a, 18, 19b, 20, 21a, 22a, 23ab, 24a, 25, 26 tvarkymo plotai. Tvarkymo būdas ir intensyvumas priklauso nuo plote vyraujančio buveinės tipo. Jeigu vyrauja 6510, Šienaujamų mezofitų pievų buveinė, pievos turi būti šienaujamos du kartus per metus. Pirmą kartą paprastai šienaujama apie birželio mėn. vidurį, antrą – rugpjūčio mėn. Esant sausringiems metams, gali būti šienaujama tik vieną kartą per metus. Tvarkymo plotuose, kuriuose vyrauja 6430, Aukštųjų eutrofinių žolynų buveinė, šienaujama vieną kartą per metus. Šiuose tvarkymo plotuose priemonė pirmuosius 3 metus įgyvendinama kasmet, o vėliau gali būti šienaujama kas 2–3 metus. Optimaliausia, kai pievos birželio mėn. nušienaujamos, o atolas

nuganomas. Nupjauta žolė turi būti paliekama išdžiūti, o vėliau visa biomasė išvežta iš tvarkymo plotų, kad nevyktų tolesnė pievų eutrofikacija. Šieno rulonai ar kupetos gali būti paliekami ne ilgiau kaip iki kovo mėnesio. Jei yra tik šienaujama, reikėtų, kad bent kartą per keletą metų pievos būtų nuganosos.

Tvarkymo plotuose, kuriuose vyrauja kitų tipų buveinės (6210, 6270, 6410), prioritetinis naudojimas yra ekstensyvus ganymas. Ilgą laiką apleistas pievas pirmaisiais metais prieš pradedant ganymą reikia nušienauti, nupjautą žolę išdžiovinti ir pašalinti kartu su susikaupusiomis negyvomis augalų liekanomis. Taip užtikrinama, kad prieš pradedant ganymą pieva bus tolygesnė. Rekomenduotina taikyti rotacinį ganymą, kad žolė gerai atželtų. Svarbu reguliariai stebėti ganymo poveikį, o atsiradus neigiamiems ganymo požymiams, ganymo intensyvumą koreguoti. Po ganiavos likus >30% nenuėstos žolės plotų turi būti nupjaunami likučiai. Jeigu nuėdimas per mažas (<50%), nupjauta žolė turi būti pašalinama iš tvarkymo ploto. Ganiavos laikas neribojamas.

Nesant galimybės organizuoti ganymą, gali būti šienaujama (alternatyva). Įprastai šienaujama nuo birželio vidurio iki liepos vidurio. Pievas pageidautina šienauti 1–2 kartus per metus, taikant mozaikinį šienavimo būdą, kad dalis ploto būtų nušienauta 2–3 savaitėmis vėliau. Jei nėra nitrofilų gausėjimo, galima 1/3 pievos palikti nenušienautos, kasmet vis kitame plote.

2.1.–2.2. priemonės, 27 tvarkymo plotas. Rengiant hidrologinio režimo atkūrimo projektą tvarkymo plote Nr. 27 ir jo aplinkoje būtina išsamiai įvertinti esamą hidrologinę būklę, sausinimo sistemų ir kanalų tinklą, jų techninę būklę bei poveikį tvarkymo plote esančioms EB svarbos 9080, *Pelkėtų lapuočių miškų ir 91E0, *Aliuvinių miškų buveinėms. Įvertinus esamą situaciją, turi būti nustatytos galimybės atkurti šioms buveinėms būdingas hidrologines sąlygas.

Rengiant projektą turi būti parinktos konkrečiai teritorijai tinkamiausios hidrologinio režimo atkūrimo priemonės, numatant, jeigu būtina, sausinimo kanalų tvenkimą, jų pralaidumo ribojimą ar vandens lygio reguliavimo sprendinius ir kitas hidrotechnines priemones. Parenkant sprendinius turi būti įvertintas jų poveikis EB svarbos buveinėms, jų būklei ir vystymosi sąlygoms, taip pat galimas poveikis gretimoms teritorijoms, žemės sklypams, infrastruktūrai ir kitoms teritorijoje esančioms gamtinėms vertybėms. Hidrologinio režimo atkūrimo sprendiniai turi būti parinkti taip, kad būtų sudarytos palankios sąlygos saugomoms buveinėms išlikti ir atsikurti, kartu išvengiant neigiamo poveikio aplinkinėms teritorijoms.

Likusiose į tvarkymo plotus nepatenkančiose miškų buveinėse bei ūdros (*Lutra lutra*) buveinėje aktyvių tvarkymo priemonių nesiūloma, todėl tvarkymo plotai neišskiriami. Miškų buveinėse palikti negyvą medieną, medžius su mikrobuveinėmis. Vykdomi tik specialieji kirtimai, reikalingi buveinių gerai būklei palaikyti. Svarbu nebloginti buveinių būklės, reguliariai stebėti buveinių pokyčius ir, nustačius buveinių būklės blogėjimo požymius, pagal poreikį imtis priemonių, užkertančių kelią tolesniam būklės blogėjimui.

Ovaliosios geldutės būklė yra bloga, tačiau pagrindinės rūšies būklę lemiančios grėsmės kyla už Teritorijos ribų. Svarbiausia grėsmė yra vandens tarša iš už BAST ribų esančių dirbamų laukų ir su padidėjusiu maistinių medžiagų patekimu susijusi eutrofizacija. Atsižvelgiant į tai, kad pagrindiniai neigiamo poveikio šaltiniai yra už Teritorijos ribų ir jų valdymas nėra šio Plano apimtyje, aktyvių tvarkymo priemonių ovaliosios geldutės buveinėms nenumatoma. Rūšies būklės gerinimas būtų siejamas su vandens kokybės gerinimu ir taršos šaltinių valdymu už BAST ribų.

4 lentelė. Informacija apie tvarkymo plotus

Tvarkymo ploto Nr.	Tvarkytinas plotas, ha	Europos Bendrijos svarbos natūralios buveinės kodas, jos užimamas plotas (atskirai pažymint, kurioms buveinėms nustatyti apsaugos tikslai)	Saugomos rūšys, rūšies buveinės užimamas plotas ar individų skaičius (atskirai pažymint, kurios rūšys yra Europos Bendrijos svarbos ir kurioms nustatyti apsaugos tikslai)	Žemės nuosavybės forma (valstybinė ar privati), valstybinės žemės valdytojai (jei valdytojas VĮ Valstybinių miškų urėdija, įrašomas ir atitinkamas regioninis padalinys)	Žemės naudmenos, jų užimami plotai	Miško kvartalų ir sklypų Nr., miškų grupė	Gamtinės sąlygos ir kitos tvarkyti svarbios aplinkybės
1	8,61	6270 (6,70); 6510 (1,81)	Ūdra (0,02)	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (8,61)		
2	0,97	6270 (0,29); 6510 (0,68)		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,97); Miškas (0,01)	186 (6, 10)	
3	0,55	6410 (0,35); 6430 (0,20)	Ūdra (0,03)	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,40); Miškas (0,15)	186 (16, 17)	
4	4,75	6270 (2,47); 6430 (0,11); 6510 (1,35)	Ūdra (0,14) Dėmėtoji gegūnė	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (4,03); Miškas (0,58); Medžių, krūmų želdiniai (0,09); Lauko ir miško keliukai (0,04); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,01)	187 (2, 3, 5, 6, 7, 8, 14)	

5	0,39	6270 (0,14)		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,31); Lauko ir miško keliukai (0,03); Medžių, krūmų želdiniai (0,04); Miškas (0,01)	187 (6, 8)	
6	0,26	6430 (0,22)	Ūdra (0,05)	Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Ganyklos arba pievos (0,17); Medžių, krūmų želdiniai (0,05); Miškas (0,04)	186 (19, 20)	
7	1,58	6270 (1,00); 6510 (0,15)	Dėmėtoji gegūnė	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (1,38); Ganyklos arba pievos (0,08); Lauko ir miško keliukai (0,07); Miškas (0,06)		
7a	1,74	6270 (0,78); 6510 (0,79)	Ūdra (0,13)	Privati	Dirbama žemė (1,52); Miškas (0,15); Lauko ir miško keliukai (0,07)		
8ab	2,30	–		Privati	Dirbama žemė (2,17); Lauko ir miško keliukai (0,08); Miškas (0,05)		
9	0,70	6270 (0,70)		Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,66); Ganyklos arba pievos (0,04);		

					Miškas (0,01)		
9a	0,52	6270 (0,33); 6450 (0,07); 6510 (0,11)	Ūdra (0,13)	Privati	Dirbama žemė (0,33); Ganyklos arba pievos (0,19)		
10a	0,16	6230 (0,08); 6270 (0,05)		Privati	Dirbama žemė (0,13); Miškas (0,02)		
11a	0,54	6510 (0,48)	Ūdra (0,09)	Privati	Ganyklos arba pievos (0,54)		
12	0,57	6510 (0,57)	Ūdra (0,04)	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,56); Miškas (0,01)		
13a	2,44	6210 (0,20); 6510 (2,02)	Ūdra (0,02)	Privati	Ganyklos arba pievos (2,25); Dirbama žemė (0,18); Miškas (0,01)		
14a	0,56	6510 (0,52)		Privati	Dirbama žemė (0,55); Miškas (0,02)		
15a	0,28	6510 (0,28)	Ūdra (0,04)	Privati	Ganyklos arba pievos (0,28); Miškas (0,01)		
16ab	2,81	–		Privati	Dirbama žemė (2,78); Ganyklos arba pievos (0,03)		
16b	0,16	–		Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,14); Medžių, krūmų želdiniai (0,02)		
17	0,20	6510 (0,19)		Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,18);		

					Dirbama žemė (0,01); Miškas (0,01)		
17a	0,84	6450 (0,10); 6510 (0,69)	Ūdra (0,02)	Privati	Dirbama žemė (0,72); Ganyklos arba pievos (0,08); Miškas (0,03)		
18	0,58	6510 (0,52)	Ūdra (0,05)	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,57)		
19b	2,05	–	Ūdra (0,04)	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (1,11); Ganyklos arba pievos (0,86); Miškas (0,05); Medžių, krūmų želdiniai (0,02); Nenaudojama žemė (0,02)		
20	0,79	6510 (0,67)	Ūdra (0,01)	Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,78); Miškas (0,01)		
21a	1,44	6210 (0,25); 6430 (0,04); 6510 (1,08)	Ūdra (0,09)	Privati	Dirbama žemė (1,32); Miškas (0,11); Užstatytos teritorijos (0,01)		
22a	0,87	6430 (0,37)	Ūdra (0,08)	Privati	Ganyklos arba pievos (0,64); Miškas (0,23)		
23ab	2,52	6430 (0,13)	Ūdra (0,13)	Privati	Ganyklos arba pievos (1,83); Miškas (0,67); Dirbama žemė (0,01);		

					Medžių, krūmų želdiniai (0,01)		
24a	2,20	6510 (2,20)		Privati	Dirbama žemė (2,19); Ganyklos arba pievos (0,01)		
25	0,97	6210 (0,09); 6430 (0,18)		Valstybinė, NŽT	Ganyklos arba pievos (0,94); Miškas (0,02); Dirbama žemė (0,01)		
26	0,48	6510 (0,38)	Ūdra (0,02)	Valstybinė, NŽT	Dirbama žemė (0,37); Miškas (0,07); Ganyklos arba pievos (0,03)		
27	10,83	9010 (0,33); 9050 (1,15); 9080 (0,64); 91E0 (1,45)		Valstybinė, VĮ VMU Radviliškio regioninis padalinys	Miškas (10,35); Upeliai, kanalai, drenažo grioviai (0,32); Lauko ir miško keliukai (0,16)	178 (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 26, 27, 29, 30, 31, 32)	

III. UŽ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ ATSAKINGI SUBJEKTAI IR PRIEMONĖMS ĮGYVENDINTI REIKALINGI IŠTEKLIAI

8. Plano priemonių įgyvendinimą Teritorijoje koordinuoja Direkcija. Ji atsakinga už Teritorijoje nustatytų EB svarbos natūralių buveinių palankios apsaugos būklės užtikrinimą, kitų saugomų gamtos vertybių priežiūrą, taip pat informuoja ir konsultuoja žemės savininkus, valdytojus, naudotojus tvarkymo ir ekosistemų atkūrimo priemonių įgyvendinimo klausimais, teikia siūlymus dėl kraštovaizdžio ir biologinei įvairovei palankių žemės ūkio priemonių įgyvendinimo. Pagrindiniai Plane numatytų priemonių finansavimo šaltiniai yra Europos Sąjungos fondų lėšos. Kiti finansavimo šaltiniai priemonių įgyvendinimui yra Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, Aplinkos apsaugos rėmimo programos, VĮ VMU lėšos, Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos, taip pat teisės aktų nustatyta tvarka gautos kitos lėšos. Priemonės galima įgyvendinti ir talkų metu. Įgyvendinimo metai gali keistis priklausomai nuo gauto ar negauto finansavimo gamtotvarkos priemonių įgyvendinimui ar kitų svarbių priežasčių. 5 lentelėje pateiktos preliminarios lėšos, reikalingos perkant paslaugas priemonių įgyvendinimui. Pagal Aprašo 22 punktą, suplanuotos priemonės privačios nuosavybės teise valdomuose žemės sklypuose bus įgyvendinamos tik gavus žemės sklypų savininkų ar valdytojų sutikimą. Valstybinės reikšmės miško žemėje, patikėjimo teise valdomoje VĮ VMU, darbus organizuoja ir vykdo VĮ VMU. Valstybinėje žemėje, patikėjimo teise valdomoje NŽT, esant NŽT pritarimui, darbus organizuoja ir vykdo Direkcija. Kadangi dalis tvarkymo plotų yra privačios nuosavybės teise valdomoje žemėje, yra galimybė, kad žemės sklypų valdytojai patys įgyvendins priemones. II prioriteto tvarkymo plotuose 8ab, 16ab, 16b, 19b, 23ab priemonės įgyvendinamos turint lėšų.

5 lentelė. Priemonių įgyvendinimo apimtys ir terminai

Priemonės Nr.	Atsakinga institucija	Tvarkymo ploto Nr.	Darbų apimtys, ha, vnt.	Įgyvendinimo metai, preliminarus lėšų poreikis, Eur.				
				I	II	III	IV	V
1.1.	Direkcija, VĮ VMU	3, 5, 6, 10a, 12, 17, 17a, 22a, 23ab, 25	7,33	14000				
1.2.	Direkcija, VĮ VMU	3, 5, 6, 10a, 12, 17, 17a, 22a, 23ab, 25	7,33			12000		12000
1.3.	Direkcija, VĮ VMU	2, 4, 5, 6, 9a, 11a, 12, 15a, 17, 17a, 20, 21a, 22a, 23ab, 25	15,91		25000	25000	25000	
1.4.	Direkcija, VĮ VMU	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 7a, 8ab, 9, 9a, 10a, 11a, 12, 13a, 14a, 15a, 16b, 16ab,	42,83		40000	40000	40000	40000

		17, 17a, 18, 19b, 20, 21a, 22a, 23ab, 24a, 25, 26						
2.1.	Direkcija	27	10,83	20000				
2.2.	Direkcija, VĮ VMU	27	10,83		50000			

IV. PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA IR PERŽIŪRA

9. Už Plano įgyvendinimo stebėseną, peržiūrą ir tikslinimą atsako Direkcija, kuri vertina EB svarbos natūralių buveinių būklę, plano ir jo priemonių efektyvumą. Direkcija įveda informaciją apie įgyvendintas gamtotvarkos priemones į Biologinės įvairovės informacinės sistemos (toliau – BĪIS) gamtotvarkos modulį (<https://gamtotvarka.biip.lt/>) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų.

Planas turi būti peržiūrimas ne vėliau kaip po penkerių metų jį patvirtinus ir parengiant peržiūros ataskaitą pagal Apraše pateiktas rekomendacijas. Kitos peržiūrų ataskaitos rengiamos ne rečiau kaip kas 5 metai. Planas gali būti peržiūrimas ar tikslinimas ir dažniau nei kas penkerius metus, jeigu atsiranda naujų aplinkybių, kurios nevertintos plano rengimo metu, pradeda blogėti EB svarbos natūralių buveinių būklė, mažėja saugomų rūšių populiacija arba randama efektyvesnių būdų užtikrinti palankią jų apsaugos būklę.

Įgyvendinant Plane numatytas priemones, stebimas jų poveikis saugomų gamtos vertybių apsaugos būklei pagal Europos Bendrijos svarbos natūralių buveinių geros apsaugos būklės kriterijus, patvirtintus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. D1-317 „Dėl Buveinių apsaugai svarbių teritorijų nustatymo“. Tuo tikslu fiksuojamos natūralių buveinių plotų ribos, o būklė vertinama pagal natūralių buveinių būklės vertinimo kriterijus (toliau – BVK), patvirtintus Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2025 m. spalio 17 d. įsakymu „Dėl Europos bendrijos svarbos natūralių buveinių monitoringo metodikos patvirtinimo“. Pirminio būklės vertinimo pagal BVK duomenys turi būti ne senesni kaip 2 metai iki gamtotvarkos darbų pradžios, nes apleistų pievų būklė sparčiai kinta, dėl ko senesni duomenys gali neatspindėti aktualios situacijos. Visas Buveinių ir rūšių būklės vertinimas prieš gamtotvarką, ir 5-aisiais bei 10-aisiais Plano įgyvendinimo metais atliekamas toje pačioje vietoje. Tinkamas tyrimų laikas – vegetacijos laikotarpis, optimalus – birželio mėn. pirmoji pusė. Pagal galimybes ši stebėseną derinama su Direkcijos vykdoma gamtos vertybių stebėseną, valstybinių draustinių vertinimu.

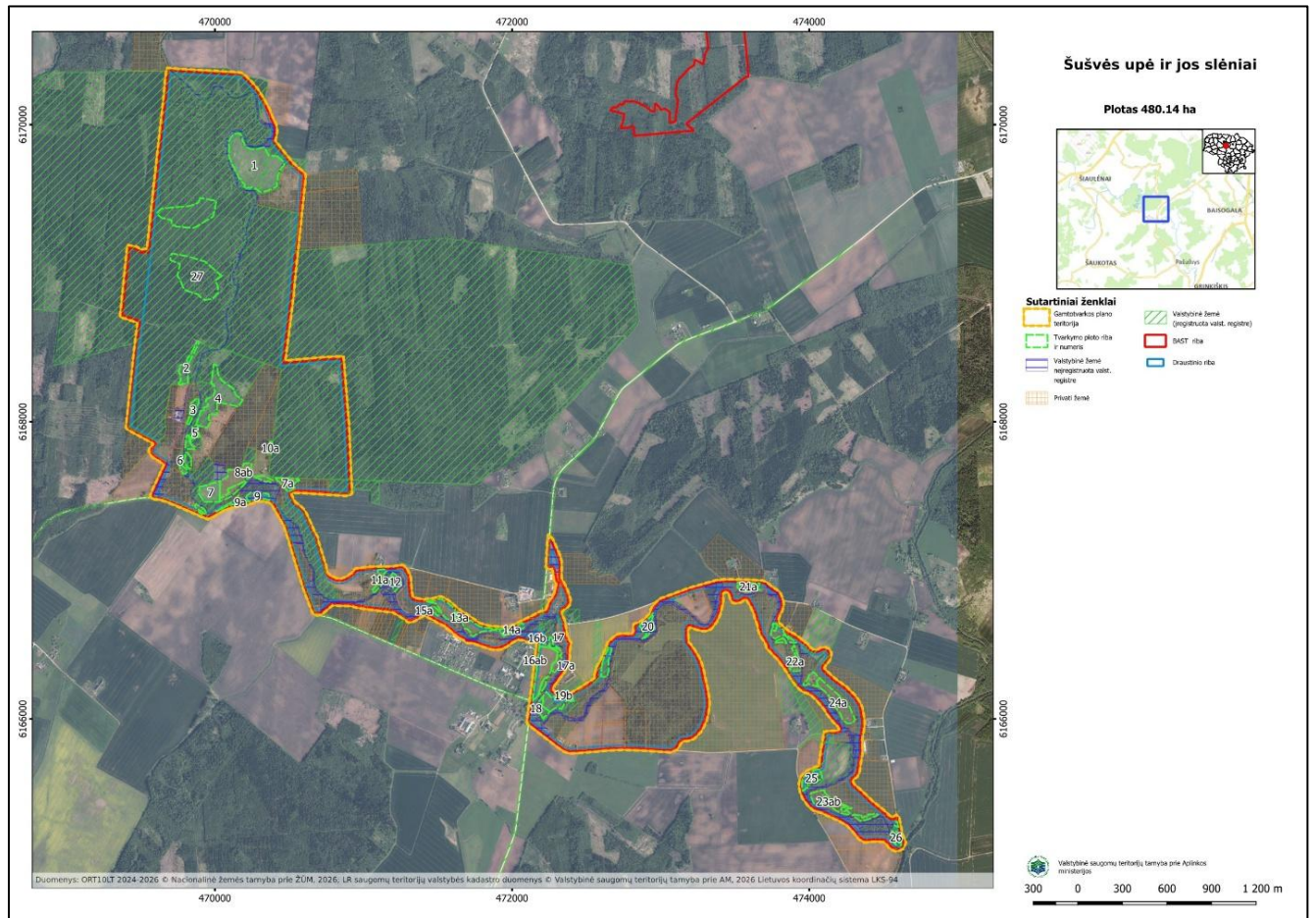
V. PRIEDAI

10. Tvarkymo plotų žemėlapis, kita grafinė dalis pateikiami 1–3 prieduose. Su žemėlapiiais taip pat galima susipažinti BĪIS gamtotvarkos modulyje https://gamtotvarka.biip.lt/dokumentai/gamtotvarkos-planai/perziura/tvarkymo_teritorijos/38aa86cf-78a4-47ff-bc96-81c89971ef05/.

SRIS kaupiami duomenys apie saugomas gamtos vertybes, kurių tiksli radimo vieta 1 priede nenurodoma. Duomenys apie saugomas rūšis, jų augavietes ir radavietes tvarkomi ir teikiami Saugomų rūšių informacinės sistemos duomenų teikimo ir tvarkymo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos „Šušvės upė
ir jos slėniai“ (kodas LTRAD0008) gamtotvarkos
plano
2 priedas

Tvarkymo plotai

Buveinių apsaugai svarbios teritorijos „Šušvės upė
ir jos slėniai“ (kodas LTRAD0008) gamtotvarkos
plano
3 priedas

Žemės naudos

